

A drámapedagógia is választ adhatna a kamaszok kihívásaira, mégsem kap elég hangsúlyt az iskolákban

Drámapedagógiai Központot hozott létre az Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Ha a gyerekek megtanulnak figyelni egymásra, együtt gondolkodni, megosztani a véleményüket, az az iskolai teljesítményükre és a mentális jóllétükre is hatással van – ebben a drámapedagógia kulcsszerepet tölthetne be, mégsem kap elég teret az óvodákban-iskolákban. Ezen változtatna az Apor Vilmos Katolikus Főiskola, amely Drámapedagógiai Központot hozott létre azért, hogy a dráma a pedagógusképzésben és az osztálytermi munkában is hangsúlyosabbá váljon.

Könnyebben küzdenek meg a stresszel, empatikusabbak és nyitottabbak, szívesebben vesznek részt a közösséget érintő ügyekben, kevesebb időt töltenek a képernyő előtt, jobb a humorérzékük, magabiztosabban kommunikálnak, sőt otthon és az iskolában is jobban érzik magukat – ez jellemző azokra a diákokra, akik rendszeresen részt vesznek iskolai színházi és drámafoglalkozásokon a DICE (Drama Improves Lisbon Key Competences in Education) kutatás szerint. A több mint ötezer európai diák, köztük magyar 13-16 évesek bevonásával készített 2010-es felmérés eredményei egyértelműen rámutatnak: ezek a foglalkozások hatékonyan fejlesztik a gyerekek legfontosabb kompetenciáit, a dráma mégsem kap elegendő figyelmet az iskolákban.

Nem ez az egyetlen kutatás, amely az elmúlt években felhívta a figyelmet arra, milyen komoly előnyökkel járna, ha a mostaninál jóval nagyobb hangsúlyt kapna a dráma az óvodákban és az iskolákban. Ehhez azonban minél több pedagógussal meg kell ismertetni a drámapedagógia rendkívül gazdag módszertárát – ezért indította el 2026 elején Drámapedagógiai Központját a pedagógusokat és segítő szakembereket képző Apor Vilmos Katolikus Főiskola.

Az intézmény tanítónak, óvodapedagógusnak, szociálpedagógusnak készülő hallgatóinak képzésében eddig is helyet kapott a drámapedagógia, a gyakorló pedagógusok pedig az Apor drámapedagógiai és drámajáték-vezetői szakirányú továbbképzésére jelentkezhetnek, a jövőben azonban több szakmai eseménnyel, workshoppal, programmal hozzák majd közelebb a drámapedagógiát a pedagógusokhoz. „A mostani digitalizált és individualizált világban egy erős, hatékony eszköz lehet a pedagógusok kezében, amellyel a közösséget, a kreativitást, az empátiát erősíthetik már az óvodai csoportjukban vagy később, a felsőbb évfolyamokon az iskolában” – mondja Bethlenfalvy Ádám, a Drámapedagógiai Központ vezetője, a Magyar Drámapedagógiai Társaság elnökségi tagja.

Mekkora szerepet kap a drámapedagógia az iskolákban?

A drámát a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervek a 7. évfolyamban a kötelező tárgyak, a középiskola 11-12. évfolyamán a választható tantárgyak közé sorolják. Az iskolák szabad órakeretük terhére más évfolyamokon is beépíthetik a drámaórát, a módszertant pedig

bármilyen más tantárgy foglalkozásain is használhatják, ám abban nagyok a különbségek, hogy ezzel a lehetőséggel élnek-e. Vannak olyan általános iskolák, ahol minden felső tagozatos osztálynak van drámaórája, máshol viszont szinte semmilyen szerepet nem kap a drámapedagógia. *„Az a hipotézisünk, hogy amikor nagy a nyomás a pedagógusokon, hogy haladjanak a tananyaggal, júniusra végezzenek a tankönyvvel, akkor az alternatív módszerekhez hasonlóan a drámát is kevésbé használják”* – mondja Bethlenfalvy Ádám.

Pedig a drámapedagógiai módszerek használata élvezetesebbé teszi a tanulást, erősíti a motivációt, ráadásul a tizenévesek mentális jóllétét és belső fejlődését is támogatja. *„A dráma olyan formákat kínál, amelyekben muszáj együttműködni. Amikor egy osztályközösség formálódik, különösen érdemes használni, hogy a gyerekek közötti együttműködés és az önkifejezés alapjai meglegyenek. Hogy el merjék mondani a véleményüket, merjenek megkérdőjelezni dolgokat, kritikusan gondolkodni. Ez nagyon fontos, mert ha nincs olyan élményük, hogy fontos a véleményük, akkor miért mondanák azt a barátaiknak, amikor éppen egy veszélyes helyzetbe próbálják őket belerángatni, hogy én nem érzem magam jól ebben a szituációban?”* – említ egy példát Bethlenfalvy Ádám.

Kiemeli: nemcsak a diákok, hanem a pedagógusok is megtapasztalhatják a drámapedagógiai módszerek használatának előnyeit. *„Tény, hogy ha egy pedagógus az óráján drámapedagógiai módszereket használ, az plusz feladatot jelent számára. De nemcsak a gyerekek, hanem ő is egészen máshogy dolgozik majd, mint ahogy szokott. Ez felfrissíti a tanításhoz való viszonyát, hiszen nagyobb szerepet kap a saját személyisége, kreativitása, gondolkodása, és közben a saját tanítványait is sokkal jobban megismerheti. Így válik a dráma hatékony eszközzé a tanári kiégés elleni küzdelemben”* – mondja.

Bábjáték, papírszínház, storytelling

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola Drámapedagógiai Központja működésének fókuszában a megéléses tanulás, a bábjáték, a storytelling és a szerepbelépésen alapuló dramatikus folyamatok, valamint a dráma és színház pedagógiai alkalmazásának sokféle formája áll. *„Nem feltétlenül kell drámaórát tartani ahhoz, hogy ezeket a módszereket használhassuk, a tantárgyi órákon, nyári táborban, diáknapokon, osztályfőnöki órán is helyük lehet, hiszen a dráma lényege az, hogy megállunk és elmélyedünk emberi történetekben, dramatikus eszközökkel megvizsgálva azokat. Lehet az egy klasszikus irodalmi mű magyaróráról, egy bibliai történet hittanóráról vagy éppen Julius Caesar uralkodása történelemóráról. Aki részt vesz ilyen foglalkozáson, megtapasztalja, hogy a drámának köszönhetően másképp néz rá a tananyagra, befogadóbbá válik és nem kényszerként éli meg a tananyag elsajátítását”* – mondja a központ vezetője.

Apor Vilmos Katolikus Főiskola Drámapedagógiai Központ

A drámapedagógia az Apor Vilmos Katolikus Főiskola szakmai-pedagógiai gondolkodásának régóta meghatározó része: a főiskola jogelődje, a Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola hozta létre Magyarország első önálló drámapedagógiai tanszékét. A Drámapedagógiai Központ erre a hagyományra épít, célja, hogy továbbvigye, ugyanakkor kortárs pedagógiai, társadalmi és kulturális kérdések felé nyissa a drámapedagógiai gondolkodásmódot. A központ oktatói pedagógusoknak, hallgatóknak és szakembereknek szerveznek kurzusokat, továbbképzéseket, műhelyeket és hosszabb képzési programokat, kutatásokat végeznek, új módszertani modelleket, tananyagokat, programokat és jó gyakorlatokat dolgoznak ki, hazai és nemzetközi projekteken vesznek részt, szakmai eseményeket, konferenciákat, találkozókat szerveznek, valamint együttműködnek különböző pedagógiai, színházi és kulturális szervezetekkel.